

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 2 שנה 2022

בית ספר: בית הספר לקיימות מייסודן של החברה לישראל, כיל ובזן B.A

סדנה בתכנון עירוני

מרצים/ות:

ד"ר רונית דוידוביץ-מרטון ronit.davidovich@post.runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

גב' אפרת ברמלי efrat.bramli@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	5941	סוג הקורס:	סדנה	שעות שבועיות:	2	נקודות זכות:	2
דרישות הקורס:	עבודה מסכמת	קוד קבוצה:	221594100	שפת לימוד:	עברית		

נושאי הקורס

סדנת בתכנון עירוני – חווית לימוד והתנסות בתכנון עירוני בר קיימא

קורס במתכונת 'סטודיו', המיועד להעביר את הסטודנטים סימולציה המתפתחת על בסיס תהליך תכנון 'אמיתי' ומאפשרת לסטודנטים לעבור חווית לימוד ותכנון חדשני ובר קיימא.

הקורס מאפשר לעשות שימוש מעשי בידע התאורטי והמתודולוגי שנלמד במסגרת לימודי התואר להכנת תכנית עירונית בת-קיימא – מקרה בוחן יישומי באזור מוגדר בעיר. הקורס מתנהל כסדנא יישומית ומתבסס על למידה אינטראקטיבית, בה מתנסים הסטודנטים במגוון השלבים והמרכיבים: לימוד השטח, סיורים מונחים, מפגש עם בעלי תפקידים ברשות המקומית ובגופי התכנון, שיח עמיתים, עבודה עם מגוון מקורות מידע, פרזנטציה והצגת תוצרים, קבלת משוב, שיתוף הציבור וכיוב' – כל אלו מאפשרים רכישת ידע וכלים תכנוניים רלוונטיים. הסטודיו מתבסס על הצגת תוצרי ביניים לאורך הסמסטר ופרזנטציה מסכמת- בפני גורמים מקרב מקבלי החלטות, גופי תכנון ודרג מקצועי מוביל – כולם מעורבים ובקיימים בתהליך.

הסדנא תוביל את הסטודנטים דרך תהליך תכנון בהתבסס על 3 שלבים מרכזיים:

- אפיון ומיפוי סביבת התכנון – מה יש לנו פה ובעיקר – מה מאתגר, יכול להיות היתרון היחסי של המרחב הזה?
- הגדרת המדיניות / התפיסה המובילה – חזון, מטרות, עקרונות 'אני מאמין' – מה הייתם רוצים לעשות פה על מנת ליצור את ההבדל?
- המלצות – איך עושים את זה? המלצות למימוש המדיניות

השנה הקורס יעסוק במערכת היחסים בין השטחים הירוקים הפתוחים והעיר. נחקור ונלמד את פארק הרצליה ומרכז העיר מתוך שאיפה להגדיר מחדש את מערכת היחסים, הקשרים והזיקות ביניהם. מערכת היחסים תוגדר על בסיס המאפיינים והתנאים הקיימים ועל בסיס חזון שכל קבוצה תגבש במטרה להביא לסינרגיה מיטבית ביניהם.

אז מרגע זה – הכל תלוי בכם ובנו. חפשו מקורות מידע רלבנטיים, חשבו יצירתית 'מחוץ לקופסא', בדקו את עצמכם כל הזמן בעין ביקורתית ובעיקר – חשוב שניתן לכולנו הזדמנות להוביל את המהלך הכי מעניין, רלבנטי ומקצועי.

העבודה לאורך הסמסטר כמו גם בסיומו תתבצע בקבוצות של 3-4 סטודנטים.

דרישות הקורס: 4 תרגילים מובילים על פי אבני הדרך :

- אפיון ומיפוי
- מדיניות – חזון, עקרונות ומטרות
- תרגיל שיתוף ציבור
- המלצות התכנון

התרגילים יהוו 40% מהציון הסופי - 10 נקודות לכל תרגיל.

עם סיום הקורס כל קבוצה תידרש להגיש מסמך תכנון אסטרטגי מסכם המבוסס על כלל התרגילים שהוכנו לאורך הסמסטר, עריכתם ושדרוגם בהתאם להתקדמות הלמידה וההתנסות.

מטרות הקורס

'סטודיו תכנון' משלב למידה מתודולוגית ומעשית ומהווה התנסות והכנה לקראת פרויקט גמר, ובוודאי מוסיף רובד יישומי לידע וללמידה הנרכשים במהלך הלימודים.

בסיום הקורס תוכלו להיות שותפים ולהשפיע ולקחת חלק בעיצוב סביבת חייכם לסביבה מקיימת יותר...

מבנה ציון הקורס

תוצרי ביניים והצגתם: 40% - 10% על כל תרגיל. כל הגשה תחשב כציון מלא

תוצר מסכם (התכנית על מגוון מרכיביה) 60%.

שעות קבלת מרצה

לפי תאום

שעות קבלת מתרגל

לפי תאום

פרטי עוזר הוראה

אדר' אפרת ברמלי

efrat.bramli@post.idc.ac.il

רשימת קריאה

רקע

Altshuler, A.A. (1965) The City Planning Process. NY: Cornell University Press. Chapter 5: "The goals of comprehensive planning".

Angel, S. (2012) Planet of Cities. Lincoln Institute of Land Policy. Chapter 6: Urbanization in Historical Perspective.

Castells, M. (2010). The rise of the network society / Manuel Castells. (2nd ed., with a new pref.. ed., Castells, Manuel, 1942- Information age ; v. 1). Chichester, West Sussex ; Malden, MA: Wiley-Blackwell.

Hajer, M. (2001) "The Need to Zoom Out: Understanding Planning Processes in a Post-Corporatist Society". IN: Madanipour, A., A. Hull, and P. Healey (eds.) The governance of place: space and planning processes Aldershot, Hampshire, England: Ashgate.

עמיר, טולה, Amir, Amir, Tula, & מודן הוצאה לאור גוף מנפיק. (2017). תמרורות : פמיניזם ומרחב בישראל / בעריכת טולה עמיר.

מהי עיר טובה?

Alexander, C. (1965) A City is not a Tree, Architectural Forum, 122(1), 58-62.

Gehl, J., (2002) Life Between Buildings: Using Public Space, Copenhagen: Danish Architectural Press.

Gehl J. (2013) Cities for people, Island Press.

Lewis Mumford, (1937)"What is a City?"

Sadik-Khan, J., & Solomonow, S. (2016). Streetfight : Handbook for an urban revolution /

Janette Sadik-Khan and Seth Solomonow.

איך לומדים עיר?

Gehl J. and Svarre B. (2013) How to Study Public Life, Island press.

תכנון אסטרטגי

Bryson, J.M. (1998) "A Strategic Planning Process for Public and Non-profit Organizations". Long Range Planning, Vol. 21, No. 1, pp 73 – 81.

Geddes Patrick, (1915) "City Survey for Town Planning Purposes of Municipalities and Government" from cities in evolution

Mintzberg, H. (1994) "The fall and Rise of Strategic Planning". *Harvard Business Review*, Vol. 72 No. 1 (January-February), pp 107-114.

Swanstrom, T. (1987) "The Limits of Strategic Planning". *Journal of Urban Affairs*, Vol. 9. No 2, pp. 139-157.

מערכת התכנון בישראל

אלתרמן, ר. (1988) "תכנית מתאר מקומית על פי חוק התכנון והבנייה, מהי? גמישות, תכנון שוטף ותהליך ההפעלה". עיר ואזור 18: 5-27.

דיזוביץ-מרטון, ר. ועין גדי ל. (2013) תכנית מתאר ארצית עתידית: מחלוציות להתחדשות. פרק בתוך ערי המחר: תכנון צדק וקיימות היום. בעריכת פנסטר ט. ושלמה א.

פז פינס, א. ואח' (2016) "רב שיח על חזון הקיימות העירונית של ערים ומטרופולינים בישראל ועל האתגרים למימושיו". אקולוגיה וסביבה 3: 291-300.

פנסטר, טובי, יעקבי, חיים, & מכון ון ליר. (2006). עיר ישראלית או עיר בישראל? : שאלות של זהות, משמעות ויחסי כוחות (כותר (ספריה מקוונת)). תל-אביב: מכון ון ליר בירושלים ; הקיבוץ המאוחד.

שיתוף ציבור

Donkers C. (2012) "Eindhoven, 'City as a Lab' - 'Brain-field' for a New Generation". IN: Fast Forward: City Planning in a Hyper Dynamic Age. Ed: Nan s. and Gossop C. ISOCARP Review. pp. 196-213.

דיזוביץ, ר. וכרמלי ע. (2003) ילדים מתכננים פארק ילדים. פרק בתוך: השתתפות- הדרך שלך להשפיע בעריכת צ'רצ'מן א. וסדן א. 140-153.